

SEMENA SO VEZ S PRETEKLOSTJO IN UPANJE ZA PRIHODNOST

Slavka Tomažin, mentorica
vrtnarskega krožka na OŠ Raka

Raka z okolico (cerkev, grad, šola)

1 Vrtnarski krožek: priložnost za izkušensko učenje

CILJI

- Razumevanje pomena samooskrbe in vzgoje domačih vrtnin.
- Spoznavanje osnovnih veščin ekološkega vrtnarjenja.
- Opazovanje rasti in razvoja vrtnin.
- Uporaba orodja, spoznavanje načinov obdelave gredic.
- Poznavanje semen, primeren čas za setev, način sejanja.
- Pobiranje pridelkov, uporaba pri pripravi hrane.
- Izdelava eko-voščilnic, dekoracij iz naravnih materialov.

1.1 Razumevanje pomena samooskrbe in vzgoje domačih vrtnin

- Učenci se zavedajo, kako pomembna je kratka pot od vrta do kuhinje za ohranitev prehranske vrednosti vrtnin.
- Spoznajo nevarnost odvisnosti od uvožene hrane.
- Dajo večji poudarek uživanju zelenjave namesto mesa.
- Znajo ceniti vse tisto, kar zraste na domačem vrtu in pri delu na vrtu staršem pomagajo.
- Si ustvarijo svoj lasten vrtilček, za katerega skrbijo sami.

Slika 1: Šolski vrt

1.2 Spoznavanje osnovnih veščin ekološkega vrtnarjenja

- Pri delu ne uporabljamo kemičnih sredstev.
- Gnojimo z naravnimi gnojili, kompostom.
- Vse delo opravimo ročno.
- Uporabljamo zastiranje tal, prekopavamo, ne lopatimo.
- Vse organske ostanke rastlin odlagamo na kompost.
- Uporabljamo netretirana, tudi domača semena.
- Omogočamo bivanje tudi žuželkam (hotel za žuželke).

Slika 2: Učenci delajo na vrtu

1.3 Opazovanje rasti in razvoja rastlin

- Učenci ugotavljajo, kdaj je primeren čas za setev neke vrtnine.
- Opazujejo kalitev in rast mlade rastlinice.
- Razločujejo med vrtnino in plevelom.
- Opazujejo rastlino pri cvetenju, semenjenju.
- Ugotovijo, kdaj je treba pridelek pobrati.
- Znajo pobrati semena in jih primerno shraniti.

Slika 3: Pridetek redkvice v lanskem šolskem letu

1.4 Uporaba orodja in obdelovanje gredic

- Učenci uporabijo primerno orodje za rahljanje, okopavanje, grabljenje.
- Pridobivajo izkušnje pri delu z malimi motikami, rahljalnimi vilami, lopato, škarjami, zalivalkami.
- Pulijo plevel, okopavajo vrtnine, zalivajo.
- Presadijo določeno rastlino, redčijo posevke.

1.5 Učenci se seznanijo s semeni

- Spoznajo pomen vzgoje in ohranjanja domačih semen oz. nevarnost odvisnosti od multinacionalk (Monsanto).
- Ugotavljajo, kdaj je primeren čas za sejanje, kako pripraviti zemljo in ustrezno količino semena nasuti v vrstice, ga zagrniti s prstjo.
- Shranijo seme peteršilja, motovilca in ga vzamejo za domačo uporabo.

Slika 4: Shranjevanje semen moje 88-letne tašče

1.6 Pobiranje pridelkov in uporaba pri pripravi hrane

- Učenci večkrat natrgajo večji šop peteršilja in ga odnesejo v šolsko kuhinjo.
- Pridetek redkvic, rukole ponudijo učencem pri šolski malici.
- Šope melise lahko odnesejo domov za čaj ali sirup.
- Vrtne jagode lahko nasadijo na domačem vrtu.
- Drobnjak uporabimo pri pripravi kruhkov s skuto.

Slika 5: Kuharska delavnica – kruhki s skuto in zelišči z vrta

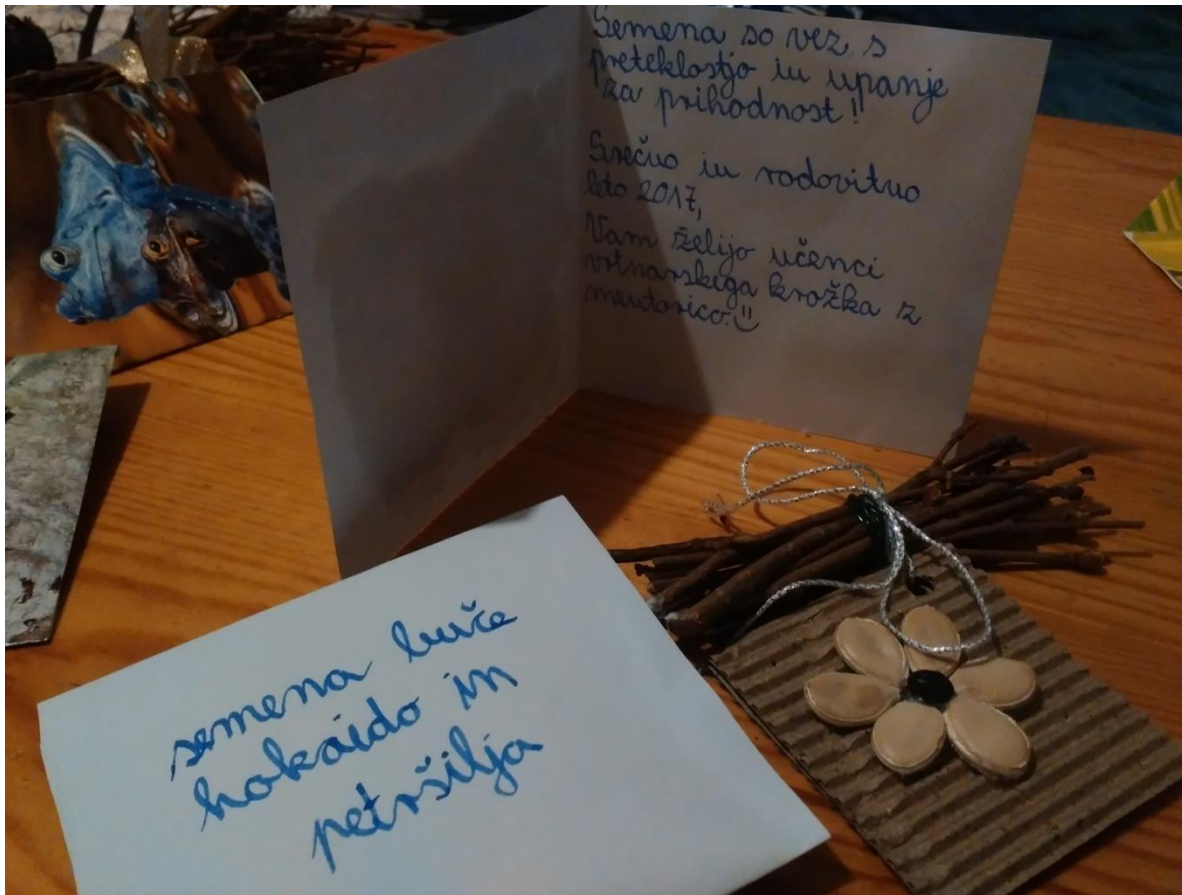
1.7 Izdelava dekoracij in eko-voščilnic

- V času, ko ni dela na vrtu, učenci pripravijo razstavo jesenskih pridelkov.
- Odpravijo se v naravo in opazujejo spremembe, nabirajo materiale.
- Ustvarjajo dekoracije iz naravnih materialov.
- Izdelujejo eko-voščilnice.
- Urijo se v kuharskih veščinah.

Slika 6: Dekoracije in voščilnice

Slika 7: Semena so vez s preteklostjo in upanje za prihodnost

2 VIRI

- Nadja Ogrinc, 2013: Lokalna trajnostna prehranska samooskrba. Spletna izdaja. Pridobljeno 14. 4. 2018. Dostopno na: <https://www.knjiznica-celje.si/raziskovalne/4201303786.pdf>
- Permakulturni vrt. Vrt in narava. Pridobljeno: 15. 4. 2018. Dostopno na: <https://www.vrtnarava.si/zelenjavni-vrt/permakulturni-vrt>
- Tamara Urbanič, 2009: Gensko spremenjeni organizmi. Pridobljeno: 15. 4. 2018. Dostopno na: <https://vitafit.si/gensko-spremenjeni-organizmi/>

Hvala za pozornost.